

วิธีดำเนินการวิจัย และ รวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาพยาบาล ในสังกัดกรุงเทพมหานครด้วยวิธีวิเคราะห์ระบบ โดยนำผลที่ได้จากการวิจัยไป เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการพิจารณาปรับปรุง แก้ไข วิธีบริหารสถานศึกษาพยาบาล รวมทั้งเป็นข้อมูลประกอบการศึกษา เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาพยาบาลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาการวิเคราะห์ ข้อมูลส่วนใหญ่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารเป็นหลัก โดยศึกษาจากราชราชบัญญัติ กฎ คำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งหนังสือราชการ ตลอดจนวิทยานิพนธ์ ตำรา และหนังสือวารสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลบางส่วนได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร เพื่อให้ได้แนวคิด ปัญหา ในการจัดการศึกษา และจากแบบสอบถามตามอาจารย์พยาบาลถึงบรรยากาศขององค์การและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลสนับสนุนแนวคิดในการวิเคราะห์

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารตั้งแต่ระดับหัวหน้าภาควิชา จนถึงผู้บริหารสูงสุด จำนวน 16 คน และอาจารย์พยาบาลของวิทยาลัยพยาบาล เกื้อการุณย์รวม 54 คน โดยไม่รวมผู้บริหาร 2 คน และอาจารย์พยาบาล 3 คน ที่กำลังศึกษาต่อ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัย มีดังนี้คือ

1. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่กำหนดคำถามไว้เพื่อควบคุมลักษณะของข้อมูลที่ต้องการ และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ด้วย การสัมภาษณ์มีมุ่งให้ได้ข้อมูลเพียงอย่างเดียว ซึ่งไม่อาจทราบได้จากการศึกษาเอกสาร ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ครอบคลุม เนื้อ เรื่องเกี่ยวกับปรัชญา เป้าหมาย วัตถุประสงค์ โครงสร้างและการบริหารงาน

2. แบบสอบถามอาจารย์พยาบาล ลักษณะของแบบสอบถาม เกี่ยวกับบรรยากาศของวิทยาลัยพยาบาล เกื้อการุณย์ ซึ่งนำมาจากทฤษฎีระบบของบรรยากาศขององค์การของ เรนซิส ลิเคิร์ท โดยปรับใช้เป็นภาษาไทย ในโครงการวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และนำมาปรับปรุงใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ช่วง ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาทางด้านโครงสร้างและระบบบริหารงาน งานอันเกิดจากหน่วยงาน งานด้านวิชาการ งานด้านกิจการนักศึกษา และงานด้านงบประมาณ

เกณฑ์การให้คะแนน

ในการกำหนดค่าคะแนนของตัวเลือกนั้น ผู้วิจัยกำหนดคะแนนทีละข้อ โดยให้คะแนนตามข้อกระทงดังนี้

แบบสอบถามบรรยากาศของวิทยาลัย

บรรยากาศแบบ มีส่วนร่วมหรือแบบทีมงาน (Participative)	4 คะแนน
บรรยากาศแบบ ปรึกษา (Consultative)	3 คะแนน
บรรยากาศแบบ เผด็จการมีศิลป์ (Benevolent)	2 คะแนน
บรรยากาศแบบ เผด็จการ (Exploitative)	1 คะแนน

ในส่วนนี้หาค่าคะแนน เฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานโดยจำแนกตามภาควิชาของอาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

เห็นด้วยมากที่สุด	5 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	1 คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่า เฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยจำแนกดังนี้

โครงสร้างและการบริหาร งานอันเกิดจากหน่วยงาน โอกาสก้าวหน้าในการทำงาน ความสัมพันธ์
ระหว่างบุคคล งานด้านวิชาการ งานบุคคล งานกิจการนักศึกษา และงบประมาณ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

เมื่อผู้วิจัยได้เครื่องมือที่ทำการวิจัยแล้ว ใช้วิธีทดสอบคุณภาพของเครื่องมือในการ
ศึกษาวิจัยในครั้งนี้คือ

แบบสัมภาษณ์

หาความตรงของแบบสัมภาษณ์ (Validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่
สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษา ด้านการบริหาร การพยาบาล และการวิจัย
ตรวจสอบและแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้ได้เนื้อหาและภาษาที่ให้ความชัดเจน เป็นที่เข้าใจตรงกัน
และเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจตอบคำถามของประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้

แบบสอบถาม

1. หาความตรง (Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้
ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษา ด้านการบริหาร การพยาบาล และการวิจัย พิจารณาข้อความ
ในแบบสอบถาม ตลอดจนเนื้อหาและภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามให้ได้ความชัดเจน เข้าใจตรงกัน
เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจตอบคำถามของประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2. หาความเที่ยง (Reliability) เมื่อรับแบบสอบถามคืนจากผู้ทรง
คุณวุฒิ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบ พร้อมทั้งแก้ไข ปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะของ
ผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองกับอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน
15 คน นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจให้คะแนนเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำ
คะแนนมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ ∞ (∞ Coefficient)

(ประสงค์อง กรรณสูตร 2525: 52)

สูตร

$$\infty = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{S^2}{\sum x^2} \right)$$

- n = จำนวนข้อคำถามทั้งหมด
 S_1^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_X^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้รับการตอบแบบถามทั้งหมด

แบบสอบถามที่นำไปทดลองกับอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 15 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 14 ฉบับ แล้วนำมาตรวจให้คะแนนได้ดังนี้

$$\begin{aligned}n &= 42 \\S_1^2 &= 126.30 \\S_X^2 &= 5031.86\end{aligned}$$

แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$\alpha = \frac{42}{42-1} \left(1 - \frac{126.20}{8031.86} \right)$$

$$\alpha = 0.998$$

ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เป็น ๐.๙๙

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้คือ ตำแหน่งของผู้ให้สัมภาษณ์ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน งานพิเศษ รวมทั้งประสบการณ์ในการสอน

ข้อมูลส่วนนี้เสนอในรูปตารางแสดงจำนวนร้อยละ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ปรัชญา และ ปัญหาในการจัดการศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการเสนอในรูปของการพรรณนา

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบรรยากาศของวิทยาลัย และความพึงพอใจของอาจารย์ การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยการเสนอในรูปตารางแสดงจำนวนค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ โครงสร้างของวิทยาลัยฯ การดำเนินงานในด้านการบริหารวิชาการ งานบุคคล กิจกรรมนักศึกษาและงบประมาณ

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย